

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

01 Ocak 2022 – 31 Mart 2022

Faaliyet Raporu

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

SPK II-14.1 SAYILI TEBLİĞE İSTİNADEN HAZIRLANMIŞ YÖNETİM KURULU FAALİYET RAPORU
01.01.2022-31.03.2022

Tüpraş'ın ("Şirket") 2022 yılı ilk üç aylık faaliyetlerine ilişkin sonuçları gösteren, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayınlanmış, genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun olarak hazırlanmış mali tabloları ortaklarımızın bilgilerine sunulmaktadır.

BÖLÜM 1: KURUMSAL BİLGİLER:

Yönetim Kurulu ve Yönetim Kurulu Komiteleri

Tüpraş'ın 30 Mart 2022 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısında, Yönetim Kurulu Üye sayısı 12 olarak belirlenmiştir. Yönetim Kurulu Üyelerinin görev taksimi 31 Mart 2022 tarihli Yönetim Kurulu Kararı ile yapılmıştır. Yönetim Kurulu Başkanlığı'na Sayın Mehmet Ömer Koç, Başkan Vekilliği'ne Sayın Yıldırım Ali Koç'un seçilmesine karar verilmiştir.

Şirket'in Yönetim Kurulu Üyeleri aşağıda yer almaktadır:

Adı ve Soyadı	Görevi
Ömer M. Koç	Başkan
Ali Y. Koç	Başkan Vekili
Rahmi M. Koç	Üye
Semahat S. Arsel	Üye
Levent Çakıroğlu	Üye
Erol Memioğlu	Üye
Yağız Eyüboğlu	Üye
Yunus Elitaş	Bağımsız Üye (C Grubu- ÖİB Temsilcisi)
Muharrem Hilmi Kayhan	Bağımsız Üye
Ayşe Canan Ediboğlu	Bağımsız Üye
Kamil Ömer Bozer	Bağımsız Üye
Mehmet Tufan Erginbilgiç	Bağımsız Üye

Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kurumsal Yönetim Tebliği'nde yer alan hükümler çerçevesinde, Şirket'in 22 Nisan 2022 tarihli Yönetim Kurulu Kararı ile komite yapısının aşağıdaki şekilde oluşturulmasına karar verilmiştir:

	Denetimden Sorumlu Komite	Kurumsal Yönetim Komitesi	Risk Yönetimi Komitesi
Başkan	Muharrem Hilmi Kayhan	Muharrem Hilmi Kayhan	Ayşe Canan Ediboğlu
Üye	Kamil Ömer Bozer	Yağız Eyüboğlu	Erol Memioğlu
Üye		Doğan Korkmaz	

Ayrıca, Yürütme Komitesi'nin 5 üyeden oluşmasına karar verilmiş olup Ömer M. Koç, Rahmi M. Koç, Semahat S. Arsel, Ali Y. Koç ve Caroline Nicole Koç komite üyeleri olarak belirlenmiştir. Komitelerin çalışma esasları Şirketimiz internet sitesinde kamuya açıklanmıştır.

Yönetim Kurulu Üyeleri ve Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Faydalar

Şirket'in üst düzey yöneticileri, Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri ile Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcıları ve Genel Müdüre doğrudan bağlı olan Direktörler olarak belirlenmiştir. 31 Mart 2022 tarihinde sona eren dönemde, Şirket'in üst düzey yöneticilerine sağlanan faydaların toplamı 6.678 bin TL'dir (31 Mart 2021 – 4.586 bin TL). Bu tutarın tamamı kısa vadeli sağlanan faydalardan oluşmaktadır (2021: Bu tutarın tamamı kısa vadeli sağlanan faydalardan oluşmaktadır).

Sermaye

Şirket, Sermaye Piyasası Kanunu hükümlerine göre kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun 22.11.1990 tarih ve 886 sayılı izni ile kayıtlı sermaye sistemine geçmiştir.

a. Kayıtlı Sermaye :

Şirketin kayıtlı sermaye tavanı 500.000.000 (beş yüz milyon Türk Lirası) TL olup, her biri 1 (bir) Kuruş itibari değerinde nama yazılı 50.000.000.000 (elli milyar) adet paya bölünmüştür.

Sermaye Piyasası Kurulunca verilen kayıtlı sermaye tavanı izni, 2021-2025 yılları (beş yıl) için geçerlidir. 2025 yılı sonunda izin verilen kayıtlı sermaye tavanına ulaşamamış olsa dahi, 2025 yılından sonra yönetim kurulunun sermaye artırımı kararı alabilmesi için; daha önce izin verilen tavan ya da yeni bir tavan tutarı için Sermaye Piyasası Kurulundan izin almak suretiyle genel kuruldan 5 yılı geçmemek üzere yeni bir süre için yetki alınması zorunludur. Söz konusu yetkinin alınmaması durumunda Yönetim Kurulu Kararıyla sermaye artırımı yapılamaz.

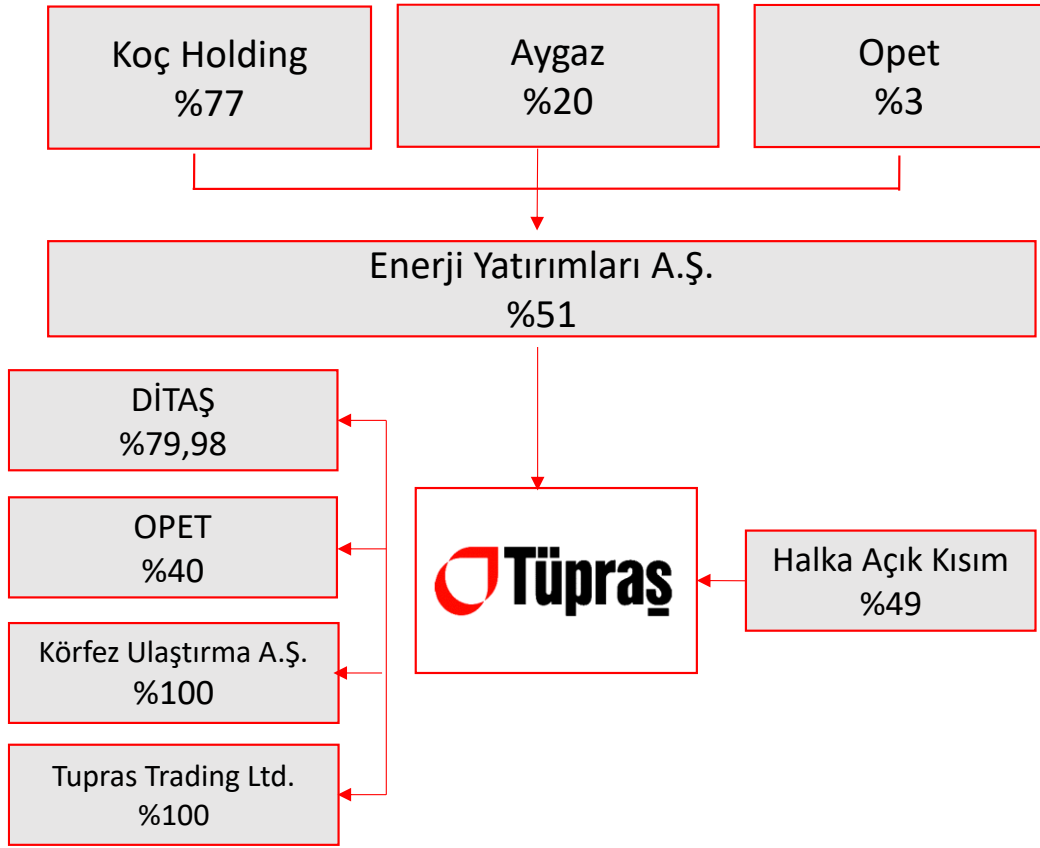
b. Çıkarılmış Sermaye ve Paylar:

Şirketin çıkarılmış sermayesi 250.419.200 TL (iki yüz elli milyon dört yüz on dokuz bin iki yüz Türk Lirası) olup, söz konusu çıkarılmış sermaye muvazaadan ari şekilde ödenmiştir. Aşağıda gösterildiği şekilde paylar (A) ve (C) Grubu olmak üzere iki gruba ayrılmış olup tamamı nama yazılıdır.

GRUP	PAY SAHİBİ	SERMAYE TUTARI (TL)	TÜRÜ	PAY ADEDİ
A	Enerji Yatırımları A.Ş.	127.713.792,22	Nama	12.771.379.222
A	Diğer	122.705.407,77	Nama	12.270.540.777
C	ÖİB	0,01	Nama	1
Toplam		250.419.200,00		25.041.920.000

Ortaklık Yapısı

Şirket, Sermaye Piyasası Kurulu'na kayıtlıdır. Tüpraş hisselerinin %49'u Borsa İstanbul'da işlem görmektedir. 31 Mart 2022 tarihi itibarıyla, Şirket'in hisselerini elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıdaki gibidir.

Tüpraş'ın konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklık ve müşterek yönetime tabi ortaklıkları ve faaliyet konuları aşağıda belirtilmiştir:

Bağlı Ortaklık	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
Ditaş Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş. ("Ditaş")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Üsküdar Tankercilik A.Ş. ("Üsküdar")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
T Damla Denizcilik A.Ş. ("Damla")	Türkiye	Palamar ve römorkör hizmeti
Kadıköy Tankercilik A.Ş. ("Kadıköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Beykoz Tankercilik A.Ş. ("Beykoz")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Sarıyer Tankercilik A.Ş. ("Sarıyer")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Kartal Tankercilik A.Ş. ("Kartal")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Maltepe Tankercilik A.Ş. ("Maltepe")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Salacak Tankercilik A.Ş. ("Salacak")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Karşıyaka Tankercilik A.Ş. ("Karşıyaka")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Bakırköy Tankercilik A.Ş. ("Bakırköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Karaköy Tankercilik A.Ş. ("Karaköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Çengelköy Tankercilik A.Ş. ("Çengelköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Pendik Tankercilik A.Ş. ("Pendik")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Tuzla Tankercilik A.Ş. ("Tuzla")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Göztepe Tankercilik A.Ş. ("Göztepe")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Körfez Ulaştırma A.Ş. ("Körfez")	Türkiye	Hava, deniz, kara ve demiryolu taşımacılığı
Tupras Trading Ltd. ("Tupras Trading")	İngiltere	Ham petrol ve petrol ürünleri ticareti

İş Ortaklıkları	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
OPET Petrolcülük A.Ş. ("Opet")	Türkiye	Petrol ürünleri perakende satışı
THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.	Türkiye	Jet yakıtı ikmal hizmeti
Opet International Limited	İngiltere	Petrol ürünleri ticareti
Opet Trade B.V.	Hollanda	Petrol ürünleri ticareti
Tasfiye halinde Opet Trade Singapore (*)	Singapur	Petrol ürünleri ticareti
Opet Market ve Akaryakıt İstasyon İşletmeciliği A.Ş.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti ve perakende
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Madeni yağ ticareti
Op Ay Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Opet Aygaz Gayrimenkul A.Ş.	Türkiye	Gayrimenkul

(*) 15 Temmuz 2015 tarihinden itibaren faaliyetlerini durdurmuştur.

Grup'un bünyesinde çalışan ortalama personel sayısı 31 Mart 2022 tarihinde sona eren dönem içerisinde 5.837'dir (31 Aralık 2021 – 5.923).

Şirket'in tescil edilmiş adresi aşağıdaki gibidir:

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
Gülbahar Mahallesi
Büyükdere Caddesi No:101A
Şişli, İstanbul

Sürdürülebilirlik Yönetimi ve 2021 Yılı Çalışmaları

Tüpraş 2021 yılında, sürdürülebilirlik anlayışını destekleyen yeni alanlara yatırım yaparak, ülkemizde enerji sektörünün dönüşümüne liderlik etmek için rafinerilerini daha rekabetçi ve kârlı hale getirmek, dengeli ve çeşitlendirilmiş bir temiz enerji portföyüne sahip olmak ve lider karbon nötr enerji şirketine dönüşmek amacıyla "Stratejik Dönüşüm Planı"nı açıklamıştır.

Dönüşüm planının bir parçası olarak; 2017 yılı baz alınmak suretiyle üretim faaliyetlerinden kaynaklanan Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonlarının 2030 yılında %27 oranında, 2035 yılında %35 oranında, 2040 yılında %49 oranında azaltılması, 2050 yılında ise emisyonların tamamının eliminasyonu hedeflenmektedir. 2021 yılı itibarıyla baz yıl seviyesine göre %18'lik bir Kapsam 1 ve 2 emisyon azaltım seviyesine ulaşılmış olup konulan hedefler ile uyumlu bir şekilde faaliyetler devam etmektedir.

SPK'nın Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi'nde yer alan ilkeleri ile örtüşen Tüpraş'ın sürdürülebilirlik uygulamaları, www.tupras.com.tr adresinde yayınlanmış olan Faaliyet Raporunda, başta Sürdürülebilirlik Bölümünde olmak üzere; Çevre Yönetimi, Enerji Verimliliği, Sağlık ve Emniyet Uygulamaları ve Toplumsal Sorumluluk başlıklarının yanı sıra İnsan Kaynakları bölümlerinde de detaylı olarak açıklanmıştır.

2021 Yılı Kar Payı Dağıtımı

30 Mart 2022 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısında, Sermaye Piyasası mevzuatı ile Şirket Esas Sözleşmesinin 18. maddesine ve 31 Mart 2014 tarihli Genel Kurul'da pay sahipleri tarafından onaylanan Şirketimiz Kâr Dağıtım Politikası çerçevesinde;

TFRS'ye uygun olarak hazırlanan finansal tablolara göre 3.319.134.000,00 TL ana ortaklığa ait net dönem karı, VUK kayıtlarına göre ise 676.189.069,94 TL cari yıl karı ve 4.201.408.452,22 TL tutarında geçmiş yıl zararı bulunduğu görülerek; TFRS'ye uygun olarak hazırlanan finansal tablolara göre elde edilen 3.319.134.000,00 TL net dönem karına; 2.952.291,27 TL tutarındaki bağışların eklenmesi sonucu ulaşılan kar payı matrahının 3.322.086.291,27 TL olduğu görülerek;

VUK'a göre hazırlanan mali tablolara göre oluşan kardan geçmiş yıl zararlarının düşülmesinden sonra bakiye kalmadığından, kar payı dağıtılamayacağı görülmüş olup; VUK kayıtlarına göre hazırlanan mali tablolara göre oluşan 676.189.069,94 TL cari yıl dönem karının geçmiş yıl zararlarından mahsup edilmesi, TFRS'ye uygun olarak hazırlanan finansal tablolara göre oluşan 3.319.134.000,00 TL ana ortaklığa ait net dönem karının ise ilgili finansal tablolarda geçmiş yıl karlarına aktarılmasına karar verilmiştir.

BÖLÜM 2: SEKTÖR VE ŞİRKETİN FAALİYETLERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Sektördeki Gelişmeler

Geride bıraktığımız 2 yıl boyunca toplumsal ve ekonomik etkileri bakımından dünya gündeminin uzun süre ilk sırasında yer alan Covid salgınının mobilite üzerindeki etkileri, 2022 ilk çeyrekte oldukça azalmış ve petrol ürünleri talebi normalleşmeye başlamıştır. 2022 yılı ilk çeyrek döneminde petrol ürünleri talebi 2021 ilk çeyrek döneminin 4,2 mn v/g üzerinde gerçekleşmiştir. Toplam talep 98,5 mn v/g olurken, arz talebin 0,2 mn v/g üzerinde 98,7 mn v/g olmuştur.

Covid salgını, Rusya-Ukrayna Savaşı ile birlikte bir anda gündemin alt sıralarına inmiştir. Rusya'nın Ukrayna'da başlattığı işgal hareketine karşı Avrupa'nın ana enerji tedarikçisi Rusya'ya karşı alınan ambargo kararları nedeniyle başta petrol olmak üzere tüm enerji fiyatlarında çok hızlı bir tırmanış gerçekleşmiştir. Arz endişeleri ile 8 Mart'ta Temmuz 2008'den bu yana en yüksek günlük değer olan 138 \$/v seviyesini gören Brent petrol fiyatı, ABD'nin stratejik petrol rezervlerini serbest bırakma kararı, Çin'deki kapanmalar ve yüksek fiyatlara bağlı talep düşüşü beklentilerine bağlı olarak Mart sonunda 110 \$/v seviyelerine geri gelmiştir.

Yılın ilk çeyreğinde kişisel araç kullanım tercihin artmasına bağlı yüksek mobilite zayıf sezona rağmen benzin cracklarını desteklemiştir. Öncü verilere göre benzin ve motorin taleplerinin 2019 seviyesine oldukça yaklaşmış olduğu, buna karşın jet yakıtı talebinin halen 2019 seviyesinin %20 altında olduğu görülmektedir. Motorin'de düşük stok düzeyi ve kamyon taşımacılığı talebi marjları desteklerken, dünyanın en önemli motorin ihracatçılarından birisi olan Rusya'ya karşı alınan kendi kendine yaptırım kararlarının yol açtığı arz endişesi, yüksek sezon öncesinde motorin marjlarını tarihi zirvelere yaklaştırmıştır.

Akdeniz rafineri marjı ilk üç ayın sonunda 2,4 \$/varil düzeyindeyken, Tüpraş net rafineri marjı Akdeniz Kompleks marjının 2,8 \$/v üzerinde kalarak 5,2 \$/v seviyesinde gerçekleşmiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu verilerine göre, 2022 yılı ilk iki aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre Türkiye'de benzin tüketimi %42,7 artışla 453,4 bin ton, motorin talebi ise %1,6 artışla 3,48 milyon ton gerçekleşmiştir.

Operasyonel Bilgiler

2022 yılının ilk çeyreğinde talepteki artışa paralel %85'lik kapasite kullanımı gerçekleştirilmiştir. Aşağıdaki tabloda görüldüğü üzere; toplam 6,3 milyon ton ham petrol ve yarı mamul şarja verilmiş, 6,0 milyon ton satılabilir ürün üretilmiş, beyaz ürün verimi ise %82,1 seviyesinde gerçekleştirilmiştir.

İşlenen Hampetrol	2021 (1Ç)	2022 (1Ç)	Fark
Toplam Şarj (bin ton)	4.843	6.336	1.493,1
Beyaz Ürün Verimi	85,2	82,1	-3,10
API	31,9	31,4	-0,51
Kapasite Kullanımı %	64,6	84,5	19,91

Üretim (1000 ton)	2021 (1Ç)	2022 (1Ç)	Fark	
LPG	154	213	59	38%
Nafta/Benzinler	1.010	1.352	341	34%
Jet Yakıtı/Gazyağı	542	798	256	47%
Motorin	2.146	2.498	352	16%
Orta Distilat	2.688	3.296	608	23%
Fuel Oiller	39	413	375	967%
Bitümler	317	301	-16	-5%
Diğer	401	411	10	2%
Toplam	4.609	5.986	1.377	30%

İlk çeyrekte geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre 1,5 milyon ton artışla 5,0 milyon tonu yurt içi satışı olmak üzere, toplam 6,5 milyon ton ürün satışı gerçekleştirilmiştir.

Satışlar (1000 ton)	2021 (1Ç)	2022 (1Ç)	Fark	
LPG	151	206	55	36%
Nafta	89	42	-47	-53%
Benzinler	498	673	175	35%
Jet Yakıtı	555	810	255	46%
Motorin	2.297	2.636	338	15%
Orta Distilat	2.852	3.446	593	21%
Fuel Oiller	103	128	25	24%
Bitümler	201	88	-113	-56%
Diğer	223	267	43	19%
Askeri Ürünler	89	107	18	20%
Yurtiçi Satış	4.207	4.956	748	18%
İhracat	727	1.510	783	108%
Transit Satışlar	82	0	-82	-100%
Genel Toplam	5.016	6.466	1.450	29%

OPET

OPET, Türkiye'de 1.220'si OPET, 592'si Sunpet olmak üzere toplamda 1.812 istasyonu ve beş farklı terminalinde toplam 1.069 bin m3'lük depolama kapasitesi ile akaryakıt dağıtım sektöründe önemli bir konumdadır.

Sektördeki pazar payını ve istasyon ağını her geçen gün artıran OPET Türkiye’de akaryakıt dağıtım sektöründe tüketicinin ilk tercihi olma temel hedef ve prensibiyle hareket etmektedir. OPET, Türkiye tüketiminde en son açıklanan veriler olan Şubat sonu itibarıyla beyaz ürünlerde %19,49, siyah ürünlerde ise %22,91 olmak üzere toplam %19,43 pazar payına sahiptir.

Ditaş

Ditaş, Tüpraş’ın ham petrol ve petrol ürünlerinin yurtiçi ve yurtdışında denizyolu ile taşınması operasyonunu yürütmenin yanı sıra, aktiflerindeki tankerleri zaman esaslı ya da tek sefer esaslı olarak kiraya vermekte, kiraladığı tankerlerin işletmeciliğini yapmakta, limanlarda terminal hizmetleri vermekte ve sektörde faaliyet gösteren firmalara aracılık ve acentelik hizmetleri vermektedir.

Ditaş faaliyetlerini toplam 314.906 DWT’luk iki ham petrol tankeri, 49.990 DWT’luk ham petrol/ürün tankeri, toplam 171.383 DWT’luk 10 ürün tankeri ve Tüpraş’ın İzmit ile Aliğa limanlarında ihtiyaç duyulan römorkörcülük ve palamar hizmetleri için 13 adet römorkör, 6 adet palamar botu, 3 adet servis botu ve 1 adet pilot botu ile sürdürmektedir.

2022 yılı ilk çeyreğinde İzmit ve İzmir terminallerinde toplam 20 adet gemiye denetim, 95 gemiye loading master (yük operasyon kaptanlığı) hizmeti sunulmuştur.

Ditaş, 2022 yılının ilk çeyreğinde 2,9 milyon ton ham petrol ve 1,5 milyon ton petrol ürünü taşıması yapmıştır. Ham petrol taşımalarının %90,7’si, petrol ürünü taşımalarının ise %95,9’u Tüpraş rafinerileri ihtiyacı doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Ditaş, 2022 yılı ilk çeyreğinde toplam ürün taşımalarının %0,8’ini THY Opet, %3,3’ünü ise diğer dağıtım kuruluşları adına yapmıştır.

Körfez Ulaştırma

Büyüyen filosu ile Tüpraş’a artan oranda lojistik avantaj ve kolaylık sağlayan, Türkiye’nin ilk özel demiryolu tren işletmecisi Körfez Ulaştırma A.Ş., hisselerinin tamamı Tüpraş’a ait olarak kurulmuş ve 2017 Aralık itibarıyla Demiryolu Tren İşletmecisi (DTİ) yetkisi ile faaliyetlerine başlamıştır.

Körfez Ulaştırma, 2022 ilk çeyrekte 5 adet dizel ve 7 adet dual hibrit olmak üzere toplam 12 lokomotif ve 495 adet akaryakıt vagonu ve 35 adet platform vagonu olmak üzere toplam 520 adet vagon ile seferlerini sürdürmüştür.

Şirket, DTİ faaliyetlerinin yanı sıra, İzmit-Kırıkkale ve Kırıkkale-Mersin-Batman hattındaki akaryakıt taşımalarını ve Sivas-İskenderun hattında Haziran 2020’de başlatılan demir cevheri taşımalarını da organizatörlük belgesi ve sıfatıyla gerçekleştirmiştir. Tüpraş DAP taşımaları kapsamında İzmit-Ankara Güvercinlik tesisi arasındaki motorin taşımaları yapılan şirket sayısı da 3’e çıkmıştır.

2022 ilk çeyrekte taşıdığı akaryakıt ürünü ve ara ürün miktarını 286 bin tondan 534 bin tona çıkaran Körfez Ulaştırma, bu miktarın %95’ini kendi trenleri ile gerçekleştirmiştir (2021: %72). Körfez Ulaştırma’nın organizatörlük rolü ile taşıdığı demir cevheri miktarı ise 2022 ilk çeyrekte 26 bin ton olmuştur.

Tupras Trading Ltd.

Tüpraş’ın %100 iştiraki olan ve merkezi Londra’da bulunan Tupras Trading Ltd’nin temel amacı piyasa fırsatlarını değerlendirerek Tüpraş’ın ticari yetkinliklerini daha üst seviyeye taşımaktır.

2018 yılında Londra Ticaret Ofisi olarak faaliyetlerine başlayan Tupras Trading Ltd, fuel oil, hafif ve orta distilat ürünlerinin ticaretine ek olarak spot ham petrol ticareti ile de Tüpraş'ın faaliyetlerine olumlu katkısını sürdürmektedir.

Tupras Trading Ltd tarafından kullanılan ihale yöntemine ek olarak bire bir müzakere yönteminin de kullanılmasıyla fiyat optimizasyonu ve ayrıca ithalatın FOB, ihracatın CIF bazına çevrilmesi suretiyle navlun optimizasyonu amaçlanmaktadır.

Yılın ilk çeyreğinde Rusya-Ukrayna savaşı kaynaklı gelişmeler nedeniyle ham petrol ve ürün piyasalarında tedarik riski artarken, fiyat volatilitesi uç boyutlara ulaşmıştır. Tupras Trading Ltd'in sağladığı ticari esneklik ile rafineri ürünleri değer maksimizasyonu önceliklendirilerek pazarlanırken, rafinerilerin ihtiyaç duyduğu ara ürün ve spot ham petrol tedariği kesintiye uğramadan sağlanmıştır. Böylece Tüpraş rafineri sisteminin optimizasyonuna ek olarak üçüncü parti ticaretinin de desteğiyle Tüpraş'ın ticari faaliyetlerine katkı sağlanmıştır.

2022 yılının ilk çeyreğinde fuel oil, hafif ve orta distilat olmak üzere toplam 2,2 milyon ton ürün ticareti ve Tüpraş rafinerileri için 2,5 milyon tondan fazla spot ham petrol bağlantısı Tupras Trading Ltd aracılığıyla gerçekleştirilmiştir.

Yatırım

Tüpraş, ülkemizin enerji ihtiyacının karşılaşmasında stratejik öneminin bilincinde olarak, 2022 yılının ilk çeyreğinde de modernizasyon ve enerji verimliliği konularında projelerini sürdürerek toplam 17,8 milyon dolar (7,5 milyon dolar rafinaj) yatırım harcaması gerçekleştirmiştir. 2021 yılı ilk çeyrekte yapılan yatırım harcamasının yaklaşık %45'i sürdürülebilirlik odaklı yatırım harcamalarını kapsamaktadır.

Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri

Tüpraş Ar-Ge Merkezi çalışma alanlarında 1 Avrupa Birliği 7. Çerçeve projesi, iki EUREKA projesi, beş Avrupa Birliği UFUK 2020 projesi, bir TÜBİTAK ARDEB 1003 projesi ve yirmi dokuz TÜBİTAK TEYDEB 1501 projesi tamamlanmıştır. Mevcut durum itibarıyla bir ITEA3 etiketli TÜBİTAK TEYDEB 1509 projesi, bir TÜBİTAK ARDEB 1003 projesi, bir TÜBİTAK ARDEB 1005 projesi, bir TÜBİTAK 1707 projesi ve on iki Avrupa Birliği UFUK 2020 projesi devam etmektedir. Tüpraş, TÜBİTAK ve AB fonlarınca onaylanmış projelerinin yanı sıra, on altı projeyi de öz kaynaklarıyla yürütmektedir.

Bilim ve yenilik faaliyetlerinin desteklenmesi hedefiyle 2021 yılında açılan Ufuk 2020'nin devamı niteliğindeki Avrupa Birliği 9. Çerçeve Programı Ufuk Avrupa kapsamında 2022 yılında iki adet proje (CCUS-ZEN, FLEXIndustries) fonlanmaya hak kazanmıştır.

CCUS-ZEN (Zero Emission Network to facilitate CCUS uptake in industry) projesinde halihazırda CCUS uygulama projeleri ve tesisleri bulunan enerji, üretim, demir-çelik, rafineri, atıktan enerji, çimento ve hidrojen üretim tesisleri kümelerinden partnerler ile CCUS entegrasyonunun araştırılmasına yönelik bir network kurulması, Avrupa genelindeki endüstriyel kümelenmelerde CCUS projelerinin daha hızlı geliştirilmesinin sağlanması ve ortak ilgi alanına giren Avrupa'nın potansiyel yeni CCUS projelerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Proje, teknik olarak yenilenebilir enerji tesisleri ile CCUS entegrasyon konusunda strateji ve altyapı belirlenmesine katkı sunacak ve gelecek dönemde Tüpraş'a önemli bilgi ve tecrübe aktarımı sağlayacaktır.

FLEXIndustries-Digitally-enabled FLEXible Industries for reliable energy grids under high penetration of Variable Renewable Energy Sources projesinde 7 farklı enerji yoğun sektörde (otomobil, biyoyakıt, polimer, çelik, kağıt, ilaç, çimento) en uygun enerji verimliliği yönetimi ve proses esnekliği uygulamaları hayata geçirilecektir. Tüpraş, enerjinin esnek kullanımı ve entegre enerji yöntemi odaklı rafineriden bir senaryo özelinde replikasyon çalışmaları ile projeye destek verecektir.

Ar Ge Merkezi'nin faaliyete geçmesinden bu yana yapılan toplam patent başvurusu sayısı; 73'ü ulusal, 30'u uluslararası olmak üzere 103'e ulaşmıştır. Tüpraş 2022 yılının ilk yarısında 5 adet uluslararası ve ulusal bilimsel yayına imza atmış, böylece faaliyete geçmesinden bu yana bilimsel yayın sayısı 341 olmuştur.

Finansal Veriler

Yılın ilk çeyreğinde; düşük rafineri karlılığı ortamında 2.756,3 milyon TL faaliyet karı elde edilmiş, 1,3 milyon TL yatırım faaliyet geliri, öz kaynak yöntemiyle değerlendirilen OPET Petrolcülük A.Ş. yatırımlarından gelen 208,7 milyon TL karın ve 1.904,1 milyon TL net finansman giderinin etkisiyle, toplamda 1.062,2 milyon TL vergi öncesi konsolide kar gerçekleşmiş ve 166,5 milyon TL dönem vergi gideri sonrası 895,7 milyon TL net dönem karı kaydedilmiştir.

Tüpraş yürüttüğü disiplinli ve etkin finansman politikaları ve iyileşmeye devam eden faaliyet kârlılığıyla güçlü bilançosunu korurken, finansal performans rasyoları bakımından da 2021 yılında yakalanan güçlü seviyelerini sürdürmüştür. Önümüzdeki dönemde de şirketimizin operasyonlarını destekleyecek şekilde güçlü bilançonun devamlılığını hedefleyen etkin finansman yönetimi esas olmaya devam edecektir.

ÖZET BİLANÇO (Bin TL)	31 Ara 2020	31 Ara 2021	31 Mar 2021	31 Mar 2022
Dönen varlıklar	30.663.146	65.428.752	39.091.232	78.450.795
Duran varlıklar	30.505.376	37.106.249	30.695.886	38.200.966
Toplam Varlıklar	61.168.522	102.535.001	69.787.118	116.651.761

Kısa Vadeli Yükümlülükler	28.340.528	64.001.571	38.869.584	80.726.466
Uzun Vadeli Yükümlülükler	21.155.469	20.705.913	20.189.855	19.960.298
Ana Ortaklığa Ait Özsermaye	11.446.401	17.557.209	10.512.638	15.656.611
Azınlık Payları	226.124	270.307	215.041	308.386
Toplam Kaynaklar	61.168.522	102.535.000	69.787.118	116.651.761

ÖZET GELİR TABLOSU (Bin TL)	31 Ara 2020	31 Ara 2021	31 Mar 2021	31 Mar 2022
Net Satışlar	63.243.815	150.731.968	19.820.990	76.541.226
Brüt Kar	1.764.230	15.450.642	1.527.326	5.304.331
Esas Faaliyet Karı	-619.028	464.590	-614.217	2.756.340
FVAÖK	545.340	13.687.442	1.169.564	4.667.507
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı/(zararı)	-3.795.394	2.161.178	-960.052	1.062.162
Dönem Karı (Ana Ortaklık Payları)	-2.493.511	3.319.133	-760.495	895.661
Dönem Karı (Azınlık Payları)	70.586	117.041	19.425	40.750

ÖNEMLİ ORANLAR	31 Ara 2020	31 Ara 2021	31 Mar 2021	31 Mar 2022
Özsermaye Getirisi (%) (Ana Ortaklık)	-20,43	22,89	-27,71	21,57
Cari Oran	1,08	1,02	1,01	0,97
Hisse Başına Kar	-9,96	13,25	-3,04	3,58
Temettü (BinTL)	-	-	-	-

Bilanço Tarihinden Sonra Meydana Gelen Önemli Husus ve Gelişmeler

Tüpraş'ın 24 Kasım 2021'de kamuya açıklanan Stratejik Dönüşüm Planına uygun olarak; Tüpraş tarafından Koç Holding A.Ş. ve Aygaz A.Ş. aktifinde kayıtlı Entek Elektrik Üretim A.Ş.'nin ("Entek") sermayesinin %99,24'üne denk gelen 942.727.458,04 TL nominal değerli Entek paylarının kısmi bölünme suretiyle devralınmasına karar verilmiştir.

Bölünme işleminin, işleme taraf şirketlerin SPK'nın ilgili düzenlemeleri çerçevesinde hazırlanmış ve bağımsız denetimden geçmiş 31.12.2021 tarihli finansal tabloları esas alınarak gerçekleştirilmesine karar verilmiş olup, hazırlanan Uzman Kuruluş Raporu'na göre bölünme suretiyle devralma nedeniyle Tüpraş'ın çıkarılmış sermayesi 24.837.314 TL artırılabilecek, ihraç edilen payların 12.418.655 TL nominal değerli kısmı iştirak modeliyle kısmi bölünme gerçekleştirecek olan Koç Holding'e ve 12.418.659 TL nominal değerli kısmı ortaklara pay devri modeliyle kısmi bölünme gerçekleştirecek olan Aygaz'ın hissedarlarına verilecektir. İşlem sonucunda Koç Holding ile Aygaz ortaklarına 1 TL nominal değerli Entek payı karşılığında 0,02635 TL nominal değerli Tüpraş hissesi verilecektir.

Bölünme işlemine izin verilmesi için 29 Nisan 2022 tarihinde SPK'ya başvuru yapılmıştır.

Şirketin Risk Yönetim Politikası

Tüpraş'ta, Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri Tebliği doğrultusunda 28 Temmuz 2010 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında Risk Yönetimi Komitesi kurulmuştur. Tüpraş Risk Yönetim Komitesi, 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 378'inci maddesine uyum ve Yönetim Kurulu bünyesindeki komitelerin etkin çalışmasını sağlamak amacıyla, Şirket'in varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken tespiti, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yapmaktadır. Komitenin başkanlığını Yönetim Kurulu Bağımsız Üyesi Ayşe Canan Ediboğlu, Üyeliğini Yönetim Kurulu Üyesi Erol Memioğlu sürdürmektedir.

Tüpraş'ta risk yönetiminin temelinde yatan felsefe, varlıkların değerlerinin korunması, teknik emniyet, işletme güvenirliliği ve sürdürülebilirlik esaslarına dayanmaktadır. Risk yönetiminde her alandaki potansiyel riskleri öngörebilmek, değerlendirmek, yönetmek, izlemek ve gerekli faaliyet planlarını önceden oluşturmak amacıyla proaktif metotlar benimsenmiştir.

Tüpraş'ın maruz kaldığı başlıca riskler; tehlike ve çevre riskleri, finansal riskler, ticari riskler, operasyonel riskler, stratejik riskler, uyum ve yasal riskler, itibar riskleri olmak üzere toplam yedi ana başlık altında takip edilmektedir.

Şirketimizin faaliyetleri gereği bulundurduğu ham petrol ve ürün stokları, uluslararası piyasalarda belirlenen fiyatlarla değerlendirilmektedir. Ham petrol alım anlaşmalarının önemli bir kısmında ileri tarihli fiyatlandırma mekanizması kullanılarak stok fiyat riski büyük ölçüde bertaraf edilmektedir. Riske maruz stoklar fiyat riskinden korunmak amacıyla finansal enstrümanlar kullanılarak hedge edilmektedir. Ayrıca ürün marjlarında hedeflenen karlılığı koruma amaçlı Risk Politikası çerçevesinde ve piyasa koşulları imkan verdiği ölçüde türev enstrümanlarla hedge işlemi yapılmaktadır.

İç Kontrol Sistemi ve İç Denetim

Tüpraş'ta denetim faaliyetleri, temelini Uluslararası İç Denetim Standartları ve Tüpraş Etik İlkeleri'nin oluşturduğu proaktif bir metodoloji takip edilerek Tüpraş Risk Yönetimi ve Denetim Birimi'nin uzman ekibi tarafından mali, operasyonel, risk, süreç, yasal uyum, iş etiği ve suistimal ana başlıklarında, yıllar itibarıyla risk odaklı yaklaşımla belirlenmiş süreç ve konular üzerinden yürütülmektedir.

Tüpraş'ın faaliyet ve hizmetlerinin etkin, güvenilir ve kesintisiz bir şekilde yürütülmesini, muhasebe ve mali raporlama sisteminden sağlanan ve konsolide finansal tablolarda kullanılan bilgilerin bütünlüğünü, tutarlılığını, güvenilirliğini, zamanında elde edilebilirliğini ve güvenliğini sağlamak amacıyla devamlı olarak gerçekleştirilen iç kontroller sırasında oluşan tespitler Şirket Yönetimi ile paylaşılmakta, birimlerin alacağı aksiyonlar ve hangi aşamada oldukları sistemli bir şekilde takip edilerek süreçlerin iyileştirilmesine yönelik çalışmalara eşlik edilmektedir.

Öngörüler

Tüpraş'ın 2022 Şubat ayında 4-5 ABD doları/varil seviyelerinde açıkladığı Tüpraş net rafineri marjının, ürün marjlarındaki artış sebebiyle 8-9 ABD doları/varil seviyelerinde olması öngörülmektedir. Yüksek seviyelerde seyreden ürün marjlarının ikinci çeyrek sonuna doğru kademeli olarak sezon normallerine döneceği varsayılmıştır. Tüpraş 2022 yılında %90-95 kapasite kullanımı ile ~26 – 27 milyon ton üretim ve ~28 – 29 milyon ton toplam satış hacmi gerçekleştirmeyi hedeflemektedir.

2022 yılında toplam yatırım beklentisi ise ~300 milyon USD'dir. Tüpraş yatırımlarının yaklaşık %45'i enerji verimliliği ve çevre projeleri olmak üzere sürdürülebilirlik odaklıdır.